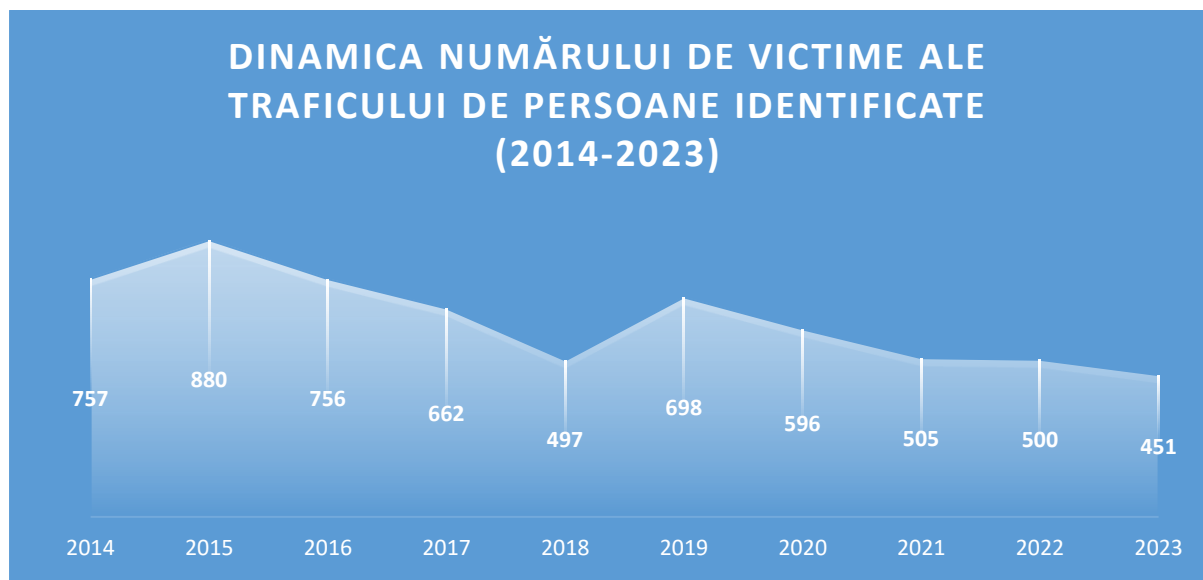

ANALIZĂ SUCCINTĂ PRIVIND TRAFICUL DE PERSOANE ÎN ANUL 2023

Introducere

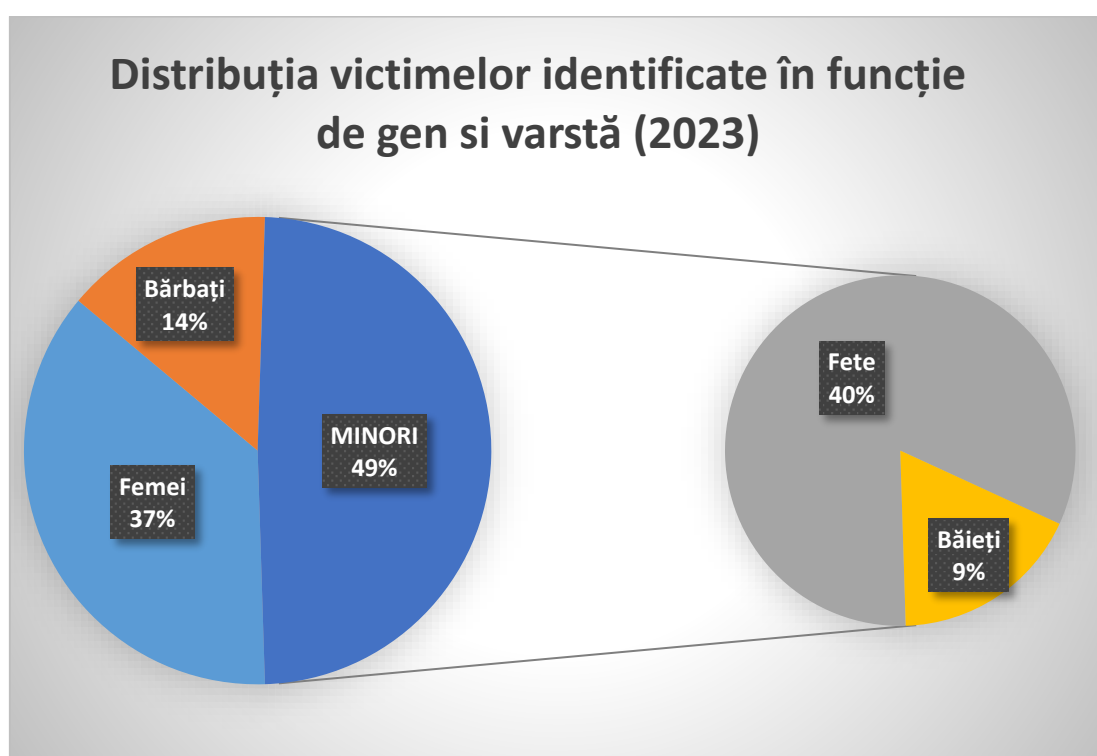
Anul 2023 a reprezentat pentru prevenirea și combaterea traficului de persoane, continuarea eforturilor întreprinse în anii precedenți, în contextul schimbărilor generate de pandemia de Covid-19 și, ulterior, de conflictul armat din Ucraina.

Analiza de față are în vedere un număr de **451 de victime**, cu 10% mai puține față de anul 2022, care au fost notificate, în decursul anului, sistemului românesc anti-trafic, prin intermediul bazei de date SIMEV. Astfel, **se păstrează tendința de scădere a numărului victimelor identificate**, observată în anii precedenți (2019-2022) când măsurile restrictive pe care guvernele lumii le-au luat în contextul pandemiei de Covid -19 au impactat dinamica evoluției traficului de persoane.

Profilul victimelor

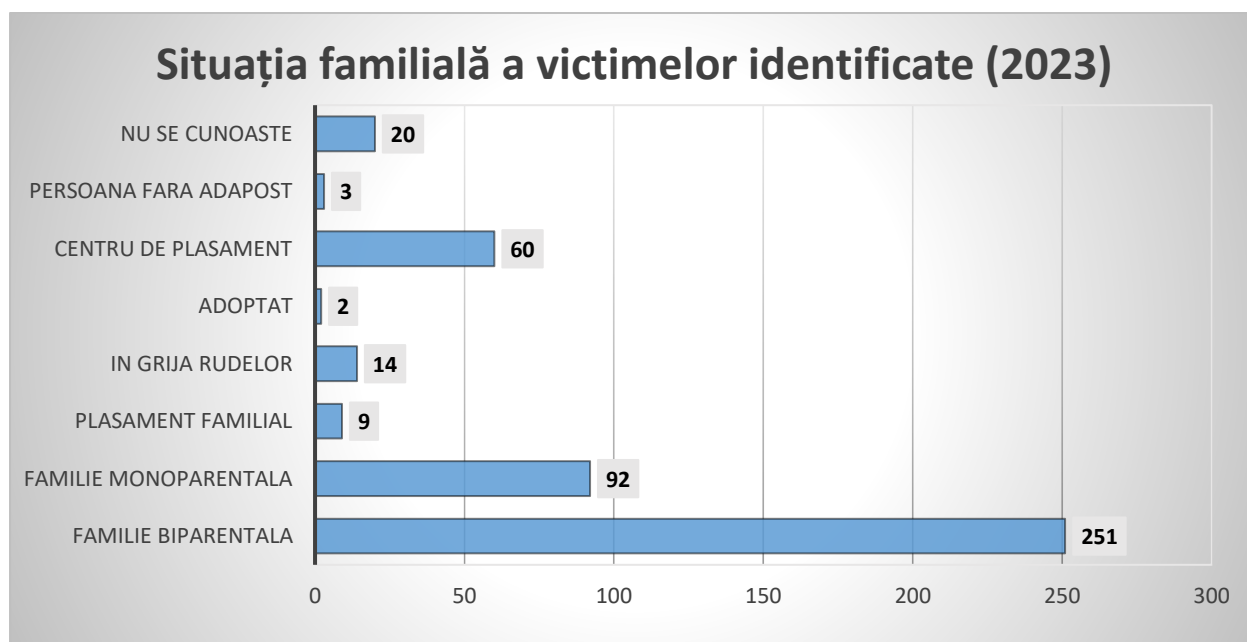
În anul 2023, interesul infracțional din sfera traficului de persoane a rămas orientat preponderent către **exploatarea persoanelor de gen feminin, în special a celor minore, marea majoritate în domeniul prostituției și pornografiei**. Astfel, datele statistice naționale oferă o pondere de **77%** din victimele identificate, ca fiind **de gen feminin**, proporția minorelor (**40%**), depășind anul acesta cea a femeilor (**37%**).

Victimele minore, în scădere numeric comparativ cu anul precedent, reprezintă **aproape jumătate din totalul victimelor identificate (49%)**. Pentru prima dată în ultimii 5 ani, se observă o **scădere a numărului de minori cu vârste sub 14 ani traficați (-23%)** și, în același timp, o **creștere ușoară (+5,5%) a numărului de victime din categoria 14-17 ani**, prin identificarea unui număr mai mare de minori de gen masculin. Categoria de vârstă 18-25 ani este cea mai numeroasă dintre victimele adulte de gen feminin, două treimi fiind tinere din această categorie.

Un aspect semnificativ în crearea contextului de vulnerabilitate la traficare este situația familială a victimelor, aproape 1 din 5 victime provenind din centre de plasament, aflate în plasament familial sau în grija unor rude în momentul recrutării; în cazul victimelor minore, identificate în anul 2023, ponderea celor care se aflau în situațiile menționate a crescut de la

17% în 2022 la un procent de 22%.

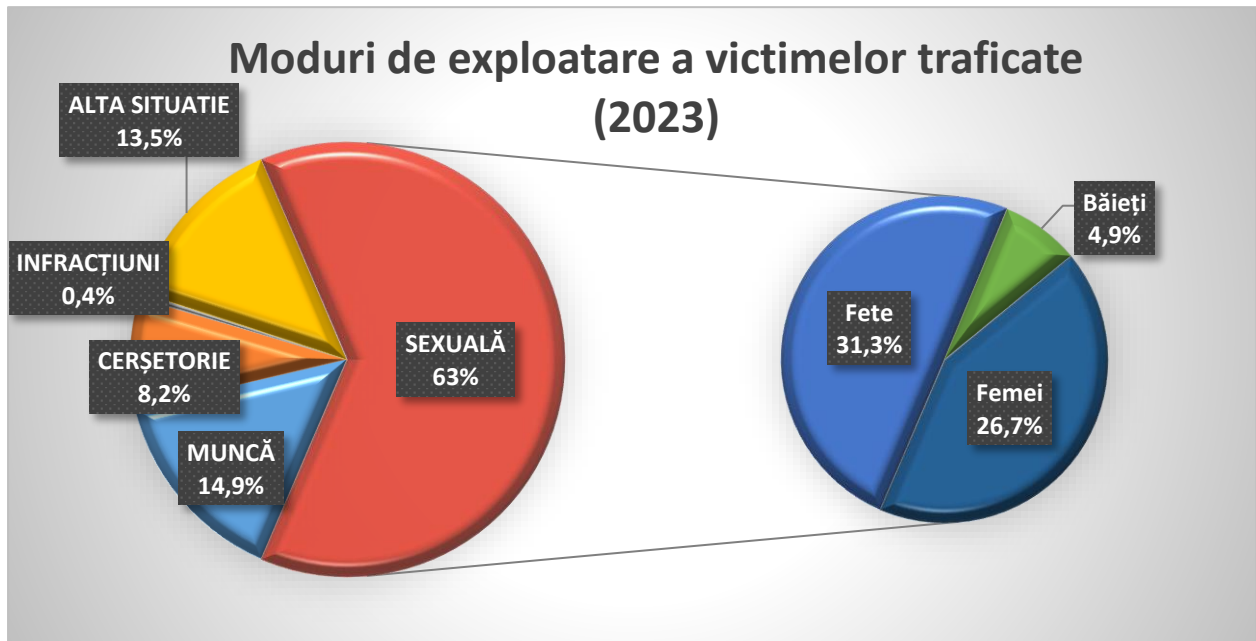

Recrutarea și exploatarea victimelor

La primul contact, cele mai multe victime cunoșteau identitatea celui care le aborda (**70 % dintre victime au fost recrutate de către persoane aflate în cercul de cunoștințe, prieteni, vecini sau chiar rude**) în timp ce numai 30 % dintre victime au fost recrutate de către persoane necunoscute.

Oferta prezentată în procesul de recrutare a fost orientată în direcția practicării prostituției, cerșetoriei sau pornografiei, o treime dintre victime primind o ofertă din aceste domenii și doar un sfert dintre victime fiind recrutate cu o ofertă de muncă în străinătate sau în țară.

Exploatarea sexuală a victimelor prin obligarea la practicarea prostituției cât și actele de pornografie infantilă și pe internet, este de departe cea mai întâlnită, cu o pondere de **63%** victime astfel exploatare, mai mult de jumătate (57,4%) fiind persoane sub 18 ani.

În ceea ce privește modul concret de exploatare sexuală se observă scăderea numărului de victime exploatare în locuințe, pe stradă, cluburi, hoteluri dar **o creștere a numărului de cazuri de pornografie pe internet, de la 10 la 21 cazuri**. Împreună cu exploatarea minorilor în scop pornografic (71 victime), acestea au reprezentat o treime dintre cazurile de exploatare sexuală identificate în anul precedent.

În cazul **exploatării prin muncă**, în anul 2023 se constată **o creștere a numărului de victime exploatare în agricultură (de la 21 la 42 cazuri), marea majoritate în România**. De altfel, raportul intern –extern în exploatarea prin muncă se inversează în anul precedent față de anul 2022, peste 60% dintre cazurile de exploatare prin muncă fiind pe teritoriul României.

O particularitate în tabloul traficului de persoane din România din 2023 a fost **exploatarea în scop patrimonial a vulnerabilităților unor categorii de persoane dependente de supraveghere** (vârstnici, adulți cu boli cronice sau cu dizabilități neuropsihice). Aceste cazuri, care au fost aduse în atenția mass media în cursul anului precedent, au reprezentat eforturile autorităților de aplicare a legii pentru identificarea autorilor și anihilarea rețelelor create în scopul obținerii de beneficii financiare, de pe urma acestor persoane, cărora pretindeau a le oferi servicii de cazare și îngrijire/recuperare de specialitate dar, în realitate, le țineau într-o stare de aservire similară cu sclavia. Această nouă formă de exploatare identificată în cursul anului trecut se reflectă în situația statistică printr-un procent mult mai mare de victime cu dizabilitate neuropsihică (14% în 2023 comparativ cu 5% în 2022) și de o dublare a ponderii victimelor aflate în centre de plasament (de la 7% la 13,3%).

Origine și destinație

Principalele județe de proveniență pentru victimele traficului de persoane identificate în această perioadă au fost: Bacău (39 victime), Dolj (24), Brașov (23), București (21), Vrancea (21), Alba (20), Constanța (20), Sibiu (19) și Covasna (18), acestea înregistrând 36% din cauzistica totală.

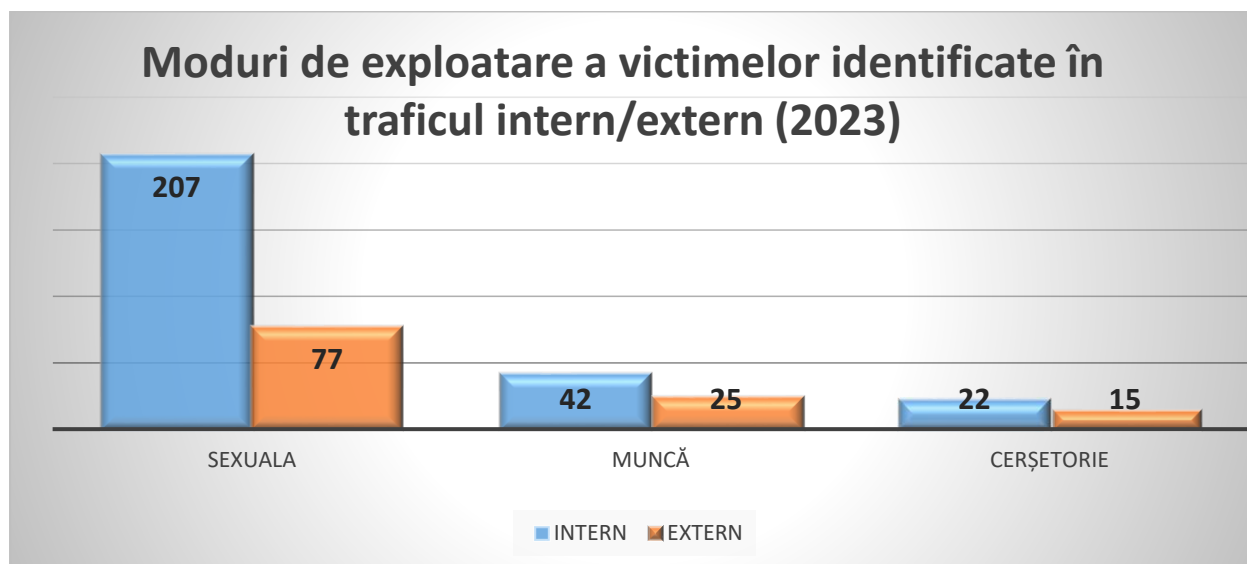
În ceea ce privește destinația de exploatare, în anul 2023 nu se manifestă modificări semnificative în traficul extern, destinațiile principale pentru persoanele originare din România, fiind, în continuare, dar cu un număr mai mic de cazuri, Germania (41), Regatul Unit (33) și Italia (17).

Distribuția victimelor identificate în funcție de țara de destinație și forma de exploatare

	Mod succint de exploatare					alte situații	Total
	sexuală	muncă	cerșetorie	tentativă	obligarea la comitere de infracțiuni		
Romania	207	42	22	16	1	35	323
Germania	30	7	2	2	0	0	41
Regatul Unit	20	8	4	1	0	0	33
Italia	16	0	1	0	0	0	17
Spania	8	2	1	0	0	0	11
Franța	4	4	0	1	0	0	9
Grecia	5	0	4	0	0	0	9
Belgia	6	0	0	0	1	0	7
Austria	7	0	0	0	0	0	7
Elvetia	6	0	0	0	0	0	6
Danemarca	3	1	0	0	0	0	4
Irlanda	3	0	0	1	0	0	4
Suedia	2	0	2	0	0	0	4
Portugalia	0	2	0	0	0	0	2
Alte state	2	1	1	1	0	0	5
Nu e cazul/Nu se cunoaște	2	0	0	4	0	0	6
Total	321	67	37	26	2	35	488¹

¹ Diferența față de totalul de 451 victime se datorează faptului că 25 de victime au fost traficate în mai multe destinații

Traficul intern devine și mai problematic în anul 2023, ponderea acestuia menținând **un trend ascendent de la 58% în 2022 la 72% în 2023**; de asemenea, numărul victimelor traficate pe teritoriul României a crescut cu 11% față de anul anterior. Dintre victimele exploatare pe teritoriul României, 64% au suferit exploatări în sfera celor de natură sexuală, inclusiv pe segmentul de pornografie. **Minorii au fost victimele predilecte ale exploatării în traficul intern (62%), 9 din 10 victime minore fiind identificate în traficul intern.**

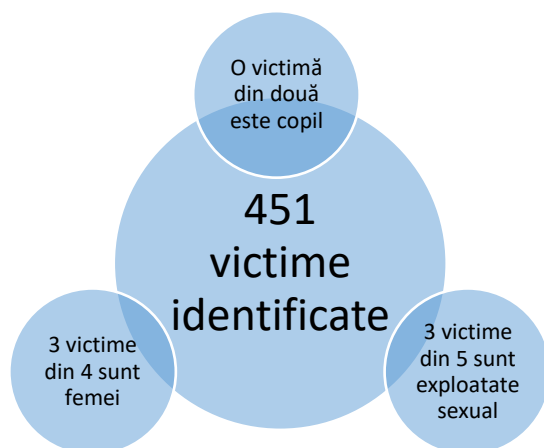
România continuă, astfel, procesul de schimbare, din țară de origine pentru traficul de persoane în Europa, în țară de origine și de exploatare pentru victimele cetățeni români dar și pentru cetățeni străini, în special cetățeni din state terțe. În anul 2023 au fost identificați un număr de 8 cetățeni străini, dintre care 7 victime ale exploatării prin muncă (2-Pakistan, Ucraina; 1 - Camerun, Sri Lanka, Taiwan) și 1 cetățean britanic, exploatat sexual. În toate aceste cazuri au fost efectuate demersuri legale pentru sprijinul victimelor, pentru cooperarea cu autoritățile judiciare, iar în acest moment victimele au fost repatriate sau se află în evidența unor organizații de sprijin.

CONCLUZII

Prezentăm mai jos o serie de concluzii descriptive bazate pe datele colectate prin intermediul SIMEV, concluziile analitice și explicative ale fenomenului traficului de persoane și ale populației victimelor traficului de persoane fiind de resortul analizelor dedicate unor perioade mai îndelungate de timp:

- în perioada supusă atenției se constată o scădere a numărului de victime raportate și înregistrate în SIMEV în conformitate cu prevederile Mecanismului Național de Identificare și Referire;

- în linii mari, caracteristicile socio-demografice ale victimelor, modalitățile de recrutare și exploatare a acestora rămân similare anilor precedenți; observăm, în continuare, ponderea crescută a victimelor exploatare sexual precum și menținerea unui profil al victimelor: gen feminin, vârstă scăzută, nivel redus de educație;

- se menține distribuția geografică eterogenă a victimelor în funcție de județele de proveniență;

- traficul intern rămâne principala destinație a victimelor traficului de persoane, în special pentru victimele minore care sunt exploatare sexual;

-nu sunt înregistrate noi destinații externe ale traficului de persoane provenit din România, victimele fiind exploatare în continuare în statele-destinații tradiționale precum Germania, Marea Britanie, Italia și Spania;

- este de așteptat ca atât efectele post-pandemiei, conflictul armat din Ucraina cât și criza energetică mondială, să conducă la vulnerabilizarea cu predilecție a anumitor categorii de persoane și astfel să producă modificări ale dinamicii traficului de persoane în perioada următoare;

- în același timp, vulnerabilitatea crescută a copiilor proveniți din familii dezorganizate sau cu un nivel socio-economic extrem de scăzut, a persoanelor refugiate din Ucraina, în special a femeilor, poate conduce la exploatarea acestora de către traficanți, în special în spațiul intern și cu precădere prin exploatare sexuală și pornografie;

- de asemenea, în anul 2023 a fost înregistrat un număr mai mare de cetățeni străini identificați ca victime ale traficului de persoane (7 exploatați prin muncă și 1 sexual).

- noutatea acestei perioade a fost identificarea de către autorități a unor rețele organizate în jurul unor centre de îngrijire/azile de bătrâni având ca scop exploatarea în scop patrimonial a vulnerabilităților unor categorii de persoane dependente de supraveghere (vârșnici, adulți cu boli cronice sau cu dizabilități neuropsihice).